

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Boico Victor,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 februarie 2021, în cauza penală în privința lui

Topor Dmitrii Xxxxx, născut la xxxx,
originar din xxxxx, domiciliat în s. xxxx, r-nul
xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 25.05.2020 – 10.11.2020;

2. instanța de apel: 01.12.2020 – 17.02.2021;

3. instanța de recurs: 19.05.2021 – 07.10.2021.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Central din 10.11.2020, Topor Dmitrii a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 208 alin. (1) Cod penal, și în baza acestor Legi i s-a stabilit pedeapsa, după cum urmează:

- în baza 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală - 6 luni închisoare;

- în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală - 6 luni închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de 1 an închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 2 ani cu condiția ca în această perioadă să nu comită o nouă infracțiune.

Prin aceeași sentință au fost condamnați și inculpații Mihalcean Luca și Pădure Gabriel, însă în privința acestora hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Topor Dmitrii, la data de 19.04.2020, în jurul orei 10:00, cunoscând cu certitudine că Pădure Gabriel, a.n. xxxxx, nu a împlinit vârsta de 18 ani, prin acțiuni de îndemnare l-a instigat pe acesta la săvârșirea infracțiunii de furt. Astfel, având intenții de profit și scopul de a sustrage pe ascuns bunurile altei persoane, au pătruns în livada plantată cu copaci de nuci, livadă ce-i asigurată cu pază și care aparține SRL"AMG-KERNER", situată în s. Redi- Cereșnovăț, r-nul Soroca, unde pe ascuns, de la un vagon metalic au demontat, sustras și însușit o ușă metalică în preț de 2000 lei și țiglă metalică la prețul de 1500 lei, cauzându-i părții vătămate SRL"AMG-KERNER" o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 3500 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Soroca Andronic Tatiana, care a solicitat casarea parțială a sentinței, în latura pedepsei aplicată inculpaților Mihalcean Luca și Topor Dmitrii, apreciind-o una prea blândă, pledând pentru înăsprirea pedepsei și anume pedeapsa sub formă de închisoare aplicată inculpaților să fie executată real de către aceștia, considerând că nu este oportună aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în condițiile prezentei spețe.

3.1. În motivarea apelului declarat a invocat următoarele aspecte:

- instanța de judecată la stabilirea pedepsei față de inculpații Mihalcean Luca și Topor Dmitrii nu a luat în considerație faptul, că declarațiile inculpaților privind căința sinceră, în coroborare cu comportamentul ultimilor și atitudinea față de faptele comise, au avut un caracter pur formal, date cu scopul de a fi pedepsiți mai blând pentru infracțiunile săvârșite;

- Topor Dmitrii anterior a fost atras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii de sustragere pe ascuns a bunurilor din avutul proprietarului și a beneficiat de institutul împăcării. Cu toate acestea, ultimul nu și-a făcut concluziile cuvenite și nu a stat pe calea corijării, dar din nou cu intenție a comis o infracțiune de sustragere și a atras și o persoană minoră la comiterea acestei infracțiuni;

- Mihalcean Luca, la fel, nu este la prima abatere de la legea penală. În timp ce pe rol la instanța de judecată se afla o cauză penală de învinuire a ultimului de comiterea infracțiunii de sustragere, inculpatul, până a fi pronunțată sentința, a comis cu intenție patru infracțiuni de sustragere pe ascuns a bunurilor din avutul proprietarului. Astfel, inculpatul Mihalcean Luca, conștientizând că a comis o faptă ilicită, nu și-a făcut concluziile cuvenite, dar și-a continuat activitatea sa criminală.

Având în vedere aceste împrejurări, ținând cont că inculpații sunt caracterizați negativ la locul de trai, nu sunt angajați în câmpul muncii, nu sunt la prima abatere

penală, procurorul-apelant a pledat pentru aplicarea față de Mihalcean Luca și Topor Dmitrii a pedepsei sub formă de închisoare cu executare reală, pentru a fi atinse scopurile pedepsei de reeducare a inculpaților, prevenire a comiterii altor infracțiuni și restabilire a echității sociale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 februarie 2021, a fost admis apelul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Soroca Andronic Tatiana, sentința casată parțial, în latura pedepsei stabilite inculpaților Mihalcean Luca și Topor Dmitrii, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Mihalcean Luca recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 186 alin. (2) lit. b), c), d); art. 186 alin. (2) lit. b), c), d); art. 186 alin. (2) lit. b), c), d); art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 42 alin. (5), art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - 6 luni închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – 6 luni închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - 6 luni închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – 6 luni închisoare;

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Mihalcean Luca i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Lui Topor Dmitrii recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 208 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - 6 luni închisoare;
- în baza art. 208 alin. (1) Cod penal - 6 luni închisoare;

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Topor Dmitrii i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, sentința instanței de fond nu a fost contestată sub aspectul stabilirii circumstanțelor de fapt ale cauzei și nici în latura încadrării juridice a acțiunilor inculpaților Mihalcean Luca și Topor Dmitrii, din care motiv părțile în proces nu au solicitat admiterea unor noi probe, și nici verificarea și reaprecierea acelor probe care deja sunt anexate la dosar.

Sentința a fost contestată de către procuror doar în latura stabilirii pedepsei penale, considerând neîntemeiată la caz aplicarea față de inculpații Mihalcean Luca și Topor Dmitrii a prevederilor art. 90 Cod penal, însă nu a criticat cuantumul pedepselor aplicate pentru fiecare infracțiune comisă, și nici cuantumul pedepsei definitive stabilită în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, inculpaților Mihalcean Luca și Topor Dmitrii.

Respectiv, cât privește solicitarea procurorului cu privire la aplicarea față de Mihalcean Luca și Topor Dmitrii a pedepsei sub formă de închisoare cu executare reală, adică excluderea art. 90 Cod penal ce a fost aplicat inculpaților prin sentință, instanța de apel a apreciat-o ca întemeiată.

Or, argumentul apelantului ce vizează aplicarea eronată față de inculpații Mihalcean Luca și Topor Dmitrii a prevederilor art. 90 Cod penal și-a găsit confirmare prin prisma materialelor cauzei ce se referă la infracțiunile comise, personalitatea inculpatului și urmările prejudiciabile ale faptei.

În acest aspect, instanța de apel a remarcat, că instanța de fond corect a concluzionat despre necesitatea aplicării în privința inculpaților Mihalcean Luca și Topor Dmitrii a pedepsei sub formă de închisoare, însă eronat a concluzionat, că în condițiile speței este oportună suspendarea condiționată a executării acesteia pe o perioadă de probațiune în temeiul art. 90 Cod penal, neluând în considerare și neapreciind în mod cuvenit împrejurările cazului ce se referă la faptele infracționale, personalitatea inculpaților care nu sunt la prima abatere și urmările prejudiciabile ale acțiunilor lor. Ca rezultat, instanța a încălcat principiile individualizării pedepsei penale, or, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei nu vor putea fi atinse scopurile pedepsei penale incorporate de către legislator la art. 61 Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, prin care, indicând temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În argumentarea soluției solicitate recurentul invocă faptul că, instanța de apel nu și-a motivat concluzia de ce nu este posibilă corectarea inculpatului și fără executarea reală a pedepsei cu închisoarea și a neglijat faptul că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Inculpatul Topor Dmitrii a recunoscut pe deplin vinovăția în comiterea faptelor incriminate, iar aceasta constituie o circumstanță atenuantă.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat

inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat. Or, pedeapsa aplicată inculpatului corespunde faptelor comise și criteriilor de individualizare a pedepsei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit recursului declarat, Colegiul penal constată că apărarea critică decizia instanței de apel din punctul de vedere al prezenței temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Astfel, în opinia recurentului instanța de apel greșit a admis apelul procurorului și a casat sentința, în partea stabilirii pedepsei penale, dispunând excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, considerând decizia recurată ca neîntemeiată și ilegală, pledînd pentru menținerea soluției primei instanțe.

Cu referire la aceste argumente ale apărării Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a admite apelul procurorului și de a casa sentința în partea stabilirii pedepsei inculpatului Topor Dmitrii, or, aceasta neîntemeiat a conchis că scopul pedepsei penale poate fi realizat în cazul dedus judecății și fără privarea de libertate a inculpatului.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Cu referire la argumentele apărării prin care se invocă dezacordul cu asprimea pedepsei inculpatului Topor Dmitrii, Colegiul penal remarcă, că în decizia recurată au fost amplu argumentate motivele pentru care instanța de apel a ajuns la concluzia emiterii soluției menționate, soluția dată fiind asimilată pe deplin și de către instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs România din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CtEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (hotărârea Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la solicitarea apărării prin care se invocă necesitatea menținerii sentinței primei instanțe și aplicării unei pedepse non-privative de libertate, Colegiul penal statuează, că suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Drept urmare, se atestă că instanța de apel întemeiat a reținut, că inculpatul anterior a fost atras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii de sustragere pe ascuns a bunurilor din avutul proprietarului și a beneficiat de institutul împăcării. Cu toate acestea, ultimul nu și-a făcut concluziile cuvenite și nu a stat pe calea corijării, dar din nou cu intenție a comis o infracțiune de sustragere, atrăgând la activitatea criminală și persoane minore.

Așa fiind, Colegiul penal menționează că nu pot fi reținute argumentele apărării prin care se invocă anumite circumstanțe, care în opinia sa pot fi catalogate ca atenuante, și care ar servi temei pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece instanța de apel a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, și întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin izolarea inculpatului de societate.

Față de cele descrise mai sus, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 februarie 2021, în cauza penală în privința lui **Topor Dmitrii Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 octombrie 2021**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecătorii

Guzun Ion

Boico Victor